

Stanovisko

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR
k podkladovým materiálům na 142. Plenární schůzi RHSD ČR dne 9. května 2018

K bodu č. 1.2 Připravované změny horního zákona

KZPS ČR nesouhlasí s materiálem předloženým k projednání z následujících důvodů:

Připravovaný materiál představuje významnou změnu horního zákona s předpokládanými značnými dopady na ekonomiku celého těžebního sektoru. Bez jejich vyhodnocení může být ohrožena finanční situace těžebních společností a současně může způsobit další pravděpodobné sociální dopady na regiony, programy společenské odpovědnosti a oslabení těžařů v mezinárodním konkurenčním prostředí. Za chybu pokládáme především skutečnost, že dopady připravovaných změn nebyly v rozporu se zásadami platné Surovinové politiky konzultovány s podnikatelskou veřejností. Jde o kombinaci dopadů v krátkém časovém období - zrušení pětiletého moratoria na sazby úhrad z vydobytých nerostů, převod rezerv v hotovosti na vázané účty a nově začleněná tvorba rezerv na technickou likvidaci dolu nebo lomu.

K jednotlivým bodům materiálu:

- **K čl. I bod 4 /souvisí s bodem 10/** Nesouhlasíme se zaváděnou povinností poskytovat údaje o nákladech na těžbu a průměrné tržní ceně. Jedná se o součást obchodního tajemství organizací podle uzavřených smluv a státní orgány (MPO a orgány státní báňské správy) tyto údaje podle našeho názoru k plnění svých pravomocí nepotřebují. Poslední novela horního zákona provedená zákonem č. 89/2016 Sb. zakotvila konsensuálně akceptovaný jednodušší způsob výpočtu úhrad za vytěžené nerosty založený na principu sazba za jednotku vytěženého množství. Celá administrativa úhrad pak úzce souvisí se zrušením současně platného pětiletého moratoria a při existujících skokových meziročních pohybech tržních cen u řady dobývaných nerostů je i zcela zbytečná a nepoužitelná.
- **K článku I. bod 6.** V rámci připomínkového řízení došlo k pouze k dohodě o definici pojmu technická likvidace dolu nebo lomu. Nadále nesouhlasíme s včleněním institutu technické likvidace dolu nebo lomu jako součásti sanace a rekultivace, tj. podléhající povinnosti tvorby finanční rezervy na tyto práce. V kombinaci s nově zaváděnou povinností převodu rezerv z analytického účtu na zvláštní vázaný účet do 30. 6. 2025 toto představuje další negativní dopad do disponibilních prostředků organizací v neprospěch investic a programů společenské odpovědnosti firem.
- **K čl. I bod 10** Nesouhlasíme s vypuštěním pětileté lhůty stabilizující sazby úhrad z vydobytých nerostů. Současný stav je kompromisním řešením dohodnutým mezi předkladatelem a zástupci těžebního průmyslu přijatým Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR směřujícím ke zvýšení podnikatelské jistoty v tomto náročném oboru podnikání. Upozorňujeme, že mimo to existují nerosty (ropa, zemní plyn, černé uhlí, kaolin, stavební suroviny atd.), u nichž stanovení sazeb úhrad v kratším časovém

intervalu zcela míjí zamýšlený účinek a těžební firma by musela ve svém účetnictví vytvářet další rezervu finančních prostředků. Vzhledem k termínu účinnosti této právní úpravy (od 1. 1. 2017) zásadně odmítáme tvrzení předkladatele o tom, že se fixace sazeb na období pěti let neosvědčila.

- U ostatních navrhovaných změn upozorňujeme na skutečnost, že současná závaznost Surovinové politiky je ponechána na správním uvážení příslušného správního úřadu, (opírá se o ustanovení § 24 odst. 2 horního zákona) a není jednoznačně závazná ve smyslu tvrzení předkladatelů. Podstata naší výhrady nespočívá ve zpochybnění tvrzení uváděných předkladatelem k č. I. bod 1, ale naopak, má-li být podle usnesení vlády Surovinová politika podkladem pro rozhodovací činnost ministerstev a jiných správních úřadů, je třeba, aby byla přiměřeně určitá a odstraněny nezávazné formulace, které současně platná Surovinová politika obsahuje.

Do usnesení:

Zástupci zaměstnavatelů nesouhlasí s předloženým materiálem, upozorňují na kumulaci dopadů a narušení stability podnikatelského prostředí v těžebním sektoru a jeho konkurenceschopnosti, zejména na:

- a) zrušení pětiletého moratoria na nezvyšování sazeb za vydobytý nerost záměrem stanovovat ročně vyšší odvodů za vytěžené nerosty,
- b) nově stanovené povinnosti převést finanční prostředky z analytických účtů na zvláštní vázané účty, což může představovat finanční zatížení bránící investicím a rozvoji společností,
- c) nově navrhované povinnosti vytvářet rezervy na technickou likvidaci lomu nebo dolu jako součásti sanace a rekultivace,
- d) vyžadování povinnosti hlásit náklady na těžbu a údaje o odbytových cenách, které jsou citlivé a v řadě případů představují smluvní tajemství.

Návrh zásadně narušuje střednědobé finanční plánování těžařů a deformuje stabilitu podnikatelského prostředí. Stanovení finální výše sazeb pro daný kalendářní rok nařízením vlády do konce dubna daného kalendářního roku v kombinaci s možnou změnou sazeb v každém roce neodpovídá obchodní praxi v sektoru.

Zástupci zaměstnavatelů vyzývají vládu, aby zachovala pětileté moratorium, které tradičním sektorům českého hospodářství uchová střednědobou jistotu v rámci finančního plánování.

Zástupci zaměstnavatelů vyzývají vládu, aby do doby, než budou zhodnoceny dopady na podnikatelské prostředí v těžebním průmyslu, byl legislativní proces pozastaven.